ទីឃីតិកោសលជាតក

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

បញ្ចកនិបាត អឌ្ឍវគ្គ ទីឃីតិកោសលជាតក

បិដកលេខ ៥៩ ទំព័រ ២៧

ទីឃីតិកោសលជាតក

(ពៀររម្ងាប់ដោយការមិនចងពៀរ)

ព្រះបរមសាស្ដា កាលដែលព្រះអង្គទ្រង់គង់ប្រថាប់នៅនាមហាវិហារជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធពួកភិក្ខុក្រុងកោសម្ពីដែលឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ទើបព្រះអង្គត្រាស់សម្ដែងនូវព្រះធម៌ទេសនានេះ ដោយពាក្យថា ***ឯវំ ភូតស្ស តេ រាជ*** *ដូច្នេះជាដើម ។*

បានស្ដាប់មកថា ក្នុងកាលដែលភិក្ខុទាំងនោះ និមន្តមកកាន់ជេតពនមហាវិហារ ដើម្បីសូមនូវការអត់ទោសពីព្រះបរមសាស្ដា ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងនោះមកហើយ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ជាឱរសរបស់តថាគត គឺជាកូនដែលកើតអំពីមាត់ ។ ធម្មតាដែលជាឱរស គឺមិនគួរទម្លាយនូវឱវាទ ដែលបិតាទុកឲ្យហើយ ប៉ុន្តែអ្នកទាំងឡាយ បែរទៅជាអ្នកមិនធ្វើតាមឱវាទរបស់តថាគត គឺជាអ្នកទម្លាយនូវឱវាទទៅវិញ ។ បណ្ឌិតទាំងឡាយពីបុរាណ សូម្បីចោរដែលជាអ្នកសម្លាប់មាតាបិតារបស់ខ្លួន ហើយប្លន់យកនូវរាជសម្បត្តិ បានធ្លាក់ចូលក្នុងកណ្ដាប់ដៃក្នុងព្រៃ ក៏នៅតែឲ្យអភ័យ មិនសងសឹក ដោយគិតថា យើងនឹងមិនទម្លាយឱវាទដែលមាតាបិតាទុកឲ្យ ។ រួចហើយ ព្រះអង្គទ្រង់នាំយករឿងក្នុងអតីតកាលមកសម្ដែង ។ រឿងដោយពិស្ដារមានក្នុងវិនយបិដក រឿងដោយសង្ខេបមានដូចតទៅ ៖

ក្នុងអតីតកាល ស្ដេចក្រុងពារាណសីទ្រង់ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ជាស្ដេចស្ដុកស្ដម្ភមាំមួន បានលើកទ័ពចេញទៅច្បាំងនឹងស្ដេចទីឃីតិកោសល ។ ស្ដេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិ ជាស្ដេចកម្សត់ មានសម្បត្តិតិច មានកម្លាំងទ័ពតិច បាននាំមហេសីលបរត់ចេញពីក្រុងជាមុន ។ គ្រានោះ ស្ដេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត បានដណ្ដើមយកពួកពលពាហនៈ ជនបទ ឃ្លាំង ជង្រុករបស់ស្ដេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិ ហើយគ្រប់គ្រងរក្សា ។ ចំណែកស្ដេចទីឃីតិបាននាំមហេសីទៅអាស្រ័យនៅក្នុងផ្ទះស្មូនឆ្នាំង ដែលឋិតនៅ

ជាយក្រុងពារាណសី ដោយក្លែងភេទមិនឲ្យអ្នកដទៃស្គាល់បាន ទ្រង់ស្មៀកដណ្តប់ជាបរិព្វាជក ។ ក្រោយមកមិនយូរប៉ុន្មាន ព្រះមហេសីនៃព្រះបាទទីឃីតិក៏ទ្រង់គភ៌ លុះដល់គភ៌ចាស់ហើយ ក៏បានប្រសូតនូវព្រះបរមពោធិសត្វ ព្រះមាតាបិតាទ្រង់ប្រទាននាមថា ទីឃាវុ ។ លុះដល់ទីឃាវុកុមារដឹងក្តី បិតាក៏បញ្ជូនបុត្រឲ្យទៅនៅក្រៅក្រុង ក្រែងថ្ងៃមុខថ្ងៃក្រោយស្តេចដែនកាសីជ្រាបដំណឹងនឹងសម្លាប់ទាំងអស់គ្នា ។ ទីឃាវុកុមារ កាលដែលនៅក្រៅក្រុងមិនយូរប៉ុន្មានក៏បានសិក្សាចេះដឹងនូវសិល្បសាស្ត្រសព្វគ្រប់ ។

ពិតមែន ដោយមានអ្នកក្រាបទូលដល់ព្រះបាទព្រហ្មទត្តជាស្តេចដែនកាសី ព្រះបាទទីឃីតិនិងព្រះអគ្គមហេសី ក៏ត្រូវចាប់ខ្លួនបាន គេចងដើមដៃទ្រង់ទាំង ២ ព្រះអង្គទៅខាងក្រោយដោយចំណងដ៏មាំ កោរក្បាលឲ្យរលីង ទូងស្គរបណ្តើរសព្វច្រក សព្វផ្លូវត្រឡែងកែង ។ កាលនោះ ទីឃាវុកុមារមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញខានឃើញមាតាបិតាយូរណាស់ហើយ បើដូច្នោះគួរតែអាត្មាអញទៅមើលមាតាបិតាបានម្តងសិន ។ ទីឃាវុកុមារចូលទៅដល់ក្រុងពារាណសីហើយ បានឃើញមាតាបិតាដែលគេកំពុងតែចងស្វាបសេកបណ្តើរគ្រប់ច្រកល្ហក និងគ្រប់ផ្លូវ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅរកមាតាបិតា ។ ព្រះបាទទីឃីតិ ទ្រង់ទតឃើញបុត្រមកអំពីចម្ងាយ ក៏ស្រែកផ្តាំបុត្រ ដូច្នេះថា នែទីឃាវុកូន ! ចូរកូនកុំឃើញកាលវែង កុំឃើញកាលខ្លី នែទីឃាវុកូន ! ធម្មតាពៀរមិនដែលរម្ងាប់ដោយ ការចងពៀរទេ គឺពៀរតែងរម្ងាប់ដោយការមិនចងពៀរ ។ ពួកជនទាំងឡាយ បានសម្គាល់ព្រះអង្គថាឆ្កួតវង្វេងវាយនិយាយផ្តេសផ្តាស ហើយបាននាំព្រះអង្គចេញទៅតាមទ្វារខាងត្បូង កាត់ខ្លួនព្រះអង្គជា ៤ កំណាត់ ។ លុះដល់ពេលស្ងាត់ ព្រះបរមពោធិសត្វទីឃាវុកុមារ ក៏បានចូលដល់ទីប្រហារជីវិត ប្រមូលកំណាត់ឈើហើយលើកសរីរៈ មាតាបិតាដាក់លើជើងថ្ករ រួចក៏បូជាដោយភ្លើងផ្គងអញ្ជលីធ្វើប្រទក្សិណាជើងថ្ករ ៣ ជុំ ។ គ្រានោះ ទីឃាវុកុមារទៅឯព្រៃ ហើយខ្សឹកខ្សួលទួញយំ ដោយសេចក្តីអាល័យអួលណែនក្នុងទ្រូង យំអស់ចិត្តហើយ ទើបជូតទឹកភ្នែកត្រឡប់ចូលក្រុងពារាណសីវិញ ទៅសូមរៀនសិល្បៈនឹងហ្មដំរី នៅជិតព្រះរាជវាំង ។ ទីឃាវុកុមារ ក្រោកឡើងក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រី ស្រែកច្រៀងដោយសំឡេងដ៏ពីរោះ ព្រមទាំង

ដេញពិណាផង់ក្នុងរោងដំរី ដែលធ្វើឲ្យព្រះរាជា ពេញព្រះរាជហឫទ័យ ឲ្យនៅបម្រើព្រះអង្គ ។ ដោយទីឃាវុកុមារពូកែផ្គាប់ចិត្តព្រះរាជា មិនយូរប៉ុន្មានព្រះរាជាក៏បានតែងតាំងទីឃាវុកុមារក្នុងភាពជាអ្នកសិទ្ធស្នាលខាងក្នុង ។

ថ្ងៃមួយព្រះរាជា បានត្រាស់បង្គាប់ឲ្យទីឃាវុកុមារទឹមរាជរថ នាំព្រះអង្គទៅប្រពាតម្រឹគក្នុងព្រៃ ។ ព្រះរាជានឿយហត់ព្រះកាយដោយផ្លូវឆ្ងាយបានត្រាស់ឲ្យទីឃាវុកុមារដាក់រាជរថសិន ហើយផ្ទំកើយព្រះសីសៈលើភ្លៅទីឃាវុកុមារ ក្រោមម្លប់ឈើ ក៏លង់លក់មួយរំពេចទៅ ។ លំដាប់នោះ ទីឃាវុកុមារ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ស្តេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្តនេះ បានធ្វើនូវសេចក្តីវិនាសជាច្រើនដល់អាត្មាអញ ទាំងពលពាហនៈ ជនបទ ឃ្លាំង និង ជង្រុក របស់អាត្មាអញ ស្តេចនេះរឹបអូសយកអស់ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ទាំងមាតាបិតារបស់អាត្មាអញ ក៏ត្រូវស្តេចនេះសម្លាប់ចោលអស់ទៀត វេលានេះ គួរអាត្មាអញសងពៀរដល់ស្តេចនេះវិញ ហើយក៏ហូតព្រះខាន់ចេញពីស្រោម ។ វេលានោះ ទីឃាវុកុមារ មានសេចក្តិត្រឹះរិះយ៉ាងនេះថា បិតាបានផ្តាំអាត្មាអញក្នុងពេលដែលទៀបនឹងធ្វើមរណភាពថា នៃទីឃាវុកូន អ្នកឯងកុំឃើញកាលវែង កុំឃើញកាលខ្លី នៃទីឃាវុកូន ធម្មតាពៀរមិនដែលរំងាប់ ដោយការចងពៀរទេ គឺពៀរតែងរំងាប់ដោយការមិនចងពៀរ បើអាត្មាអញកន្លងពាក្យបិតាហើយ អំពើនេះឈ្មោះថា មិនសមគួរដល់អាត្មាអញឡើយ ហើយក៏សៀតព្រះខាន់ចូលទៅក្នុងស្រោមវិញ ។ ទីឃាវុកុមារ មានសេចក្តីត្រិះរិះឃើញការសងពៀរ ជាលើកទី ២ និងជាលើកទី ៣ ប៉ុន្តែពាល់លើកមិនបានសម្រេចឡើយ ដោយរលឹកឃើញ បណ្តាំព្រះបិតាមុននឹងគេធ្វើឃាតព្រះអង្គ ។ គ្រានោះ ស្តេចព្រហ្មទត្តទ្រង់ភិតភ័យភ្ញាក់ផ្អើល ស្ទើតស្ទក់តក់ស្លុត ហើយក៏តើនឡើងភ្លាម ។ ទីឃាវុកុមារ ទូលសួរដូច្នេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសហេតុអ្វីបានជាព្រះអង្គទ្រង់ភិតភ័យតក់ស្លុត ហើយតើនឡើងដូច្នេះ ? ស្តេចក៏តបថា នៃនាយមាណព ព្រោះយើងយល់សប្តិ ឃើញដូចជា ទីឃាវុកុមារ ជាកូនស្តេចក្នុងដែនកោសលឈ្មោះទីឃីតិ លើកព្រះខាន់ឡើងគំរាមយើងក្នុងទីនេះ ព្រោះហេតុនោះ បានជាយើងភ័យភ្ញាក់ផ្អើល ស្ទើតស្ទក់តក់ស្លុត ហើយក្រោកឡើងភ្លាម ។ ភ្លាមនោះ ទីឃាវុកុមារ បានយកដៃ

ខាងឆ្វេងចាប់សង្កត់ព្រះសីសៈនៃស្ដេចក្នុងដែនកាសី ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ហើយយកដៃខាងស្ដាំហូតព្រះខាន់ រួចនិយាយពាក្យនេះនឹងស្ដេចថា នៃព្រះអង្គ ! ទូលព្រះបង្គំនេះហើយដែលឈ្មោះទីឃាវុកុមារ ជាកូនស្ដេចក្នុងដែនកោសលព្រះនាមទីឃីតិ ព្រះអង្គបានធ្វើសេចក្ដីវិនាសជាច្រើនដល់ទូលព្រះបង្គំ ទាំងព្រះមាតាបិតារបស់ទូលព្រះបង្គំ ព្រះអង្គក៏ឲ្យគេធ្វើឃាតចោលទាំងអស់ ពេលនេះ គួរតែទូលព្រះបង្គំសងពៀរដល់ព្រះអង្គវិញ ។ ទីឃាវុកុមារគិតថា យើងនេះសូម្បីត្រូវលះបង់ជីវិត ក៏មិនទម្លាយនូវឱវាទព្រះបិតាយើងឡើយ គ្រាន់តែសម្មុតព្រះរាជាប៉ុណ្ណោះ ទើបពោលគាថាដែលមានសេចក្ដីថា ៖

បពិត្រព្រះរាជា ព្រះអង្គធ្លាក់មកក្នុងអំណាចរបស់ទូលព្រះបង្គំ យ៉ាងនេះហើយ តើហេតុណាមួយដែលញ៉ាំងព្រះ អង្គឲ្យរួចចាកទុក្ខ មានដែរឬ ?

ព្រះរាជាត្រាស់នូវព្រះគាថាឆ្លើយតប ដែលមានសេចក្ដីថា ៖

ម្នាលអ្នកអើយ យើងធ្លាក់នៅក្នុងអំណាចរបស់អ្នក ប្រាកដយ៉ាងនេះហើយ ហេតុណាមួយដែលញ៉ាំងយើងឲ្យរួច ចាកទុក្ខ មិនមានឡើយ ។

វេលានោះស្ដេចក្នុងដែនកាសីព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ក៏ឱនព្រះសិរក្រាបទៀបជើងទីឃាវុកុមារហើយមានព្រះរាជឱង្ការ ទៅនឹងទីឃាវុកុមារយ៉ាងនេះថា នៃទីឃាវុកូន ! សូមអ្នកអាណិតឲ្យជីវិតដល់យើងផង នៃទីឃាវុកូន ! សូមអ្នកអាណិតឲ្យជីវិតដល់យើងផង ។ ទីឃាវុកុមារតបវិញថា ទូលព្រះបង្គំនឹងថ្វាយជីវិតព្រះអង្គដូចម្ដេចទៅ គឺគួរតែព្រះអង្គប្រទានជីវិតទូលព្រះបង្គំទៅវិញទេ ។ ព្រះរាជាត្រាស់ថា នៃទីឃាវុកូន ! បើដូច្នោះអ្នកចូរឲ្យជីវិតយើងចុះឯយើងក៏ឲ្យជីវិតអ្នកវិញដែរ ។

កាលដែលទីឃាវុកុមារ ថ្វាយជីវិតព្រះអង្គហើយ លំដាប់នោះ ទីឃាវុកុមារបានពោលគាថា ដូច្នេះថា ៖

នាញ្ញំ សុចរិតំ រាជ   នាញ្ញំ រាជ សុភាសិតំ
តាយតេ មរណកាលេ   ឯវមេវិតរំ ធនំ ។

បពិត្រព្រះរាជា អ្វីដទៃក្រៅពីសុចរិត និងវាចាដែលជាសុភាសិត គឺមិនអាចការពារព្រះជន្មរបស់ព្រះអង្គ កុំឲ្យដល់នូវមរណៈក្នុងពេលនេះបានឡើយ ទ្រព្យក្រៅពីនេះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

អធិប្បាយថា បពិត្រព្រះរាជា វៀរចាកសុចរិត និងវាចាជាសុភាសិត ពោលគឺឱវាទរបស់ព្រះបិតាទូលបង្គំចេញហើយ អ្វីដទៃអាចការពារក្នុងវេលាអស់ព្រះជន្ម រមែងមិនមានឡើយ ទ្រព្យក្រៅពីនេះក៏ដូចគ្នាដែរ គឺមិនមានប្រយោជន៍ទេ ព្រោះថាក្នុងពេលនេះ ទោះជាព្រះអង្គឲ្យទ្រព្យរាប់សែនកោដិ ដល់ទូលព្រះបង្គំ ក៏ព្រះអង្គមិនអាចបាននូវជីវិតដែរ ។

ព្រះបរមពោធិសត្វបានសម្តែងព្រះគាថាជាបន្ត ៖

អក្កោច្ឆិ មំ អវធិ មំ   អជិនិ មំ អហាសិ មេ
យេ ច តំ ឧបនយ្ហន្តិ   វេរំ តេសំ ន សម្មតិ ។

បុគ្គលទាំងឡាយណា ចងនូវពៀរនោះ ដោយគិតថា អ្នកឯណោះ បានជេរអញ បានវាយអញ បានផ្ចាញ់អញ បានលួចយកទ្រព្យរបស់អញ ដូច្នេះ ពៀររបស់បុគ្គលទាំងឡាយនោះ រមែងមិនរំងាប់ឡើយ ។

អក្កោច្ឆិ មំ អវធិ មំ   អជិនិ មំ អហាសិ មេ
យេ ច តំ នូបនយ្ហន្តិ   វេរំ តេសូបសម្មតិ ។

បុគ្គលទាំងឡាយណា មិនចងនូវពៀរនោះថា អ្នកឯណោះ បានជេរអញ បានវាយអញ បានផ្ចាញ់អញ បានលួចយកទ្រព្យរបស់អញ ដូច្នេះ ពៀររបស់បុគ្គលទាំងឡាយនោះ ទើបរំងាប់បាន ។

ន ហិ វេរេន វេរានិ សម្មន្តីធ កុទាចនំ
អវេរេន ច សម្មន្តិ ឯស ធម្មោ សនន្តនោ ។

តាំងពីណាពីណីមក ពៀរទាំងឡាយ ក្នុងលោកនេះ រមែងមិនរំងាប់ដោយពៀរទេ ពៀរទាំងឡាយ រមែងរំងាប់បាន ដោយការមិនមានពៀរ នេះជាបុរាណធម៌ ។

គ្រានោះស្តេចក្នុងដែនកាសី និងទីឃាវុកុមារ បានឲ្យជីវិតគ្នាទៅវិញទៅមក បានចាប់ដៃគ្នាផង ធ្វើសម្បថផង ដើម្បីមិនឲ្យមានរឿងប្រទូសគ្នាតទៅទៀត ។ បន្ទាប់ពីត្រឡប់ចូលក្រុងវិញហើយ ព្រះរាជាបានប្រកាសឲ្យមនុស្សទាំងឡាយបានដឹងថា នេះជាកូនស្តេចក្នុងដែនកោសល ឈ្មោះទីឃាវុកុមារ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវធ្វើទោស ចំពោះទីឃាវុកុមារនេះឡើយ ព្រោះទីឃាវុកុមារបានឲ្យជីវិតយើង ទាំងយើងក៏បានឲ្យជីវិតដល់ទីឃាវុកុមារវិញដែរ ។ ប្រកាសហើយ ព្រះរាជាបានសួរទៅទីឃាវុកុមារយ៉ាងនេះថា នែទីឃាវុកូន ! កាលដែលព្រះបិតារបស់អ្នកជិតនឹងធ្វើមរណកាល បានផ្តាំបណ្តាំណាចំពោះអ្នកថា ចូរកូនកុំឃើញកាលវែង កុំឃើញកាលខ្លី ធម្មតាពៀរមិនដែលរំងាប់ដោយការចងពៀរទេ គឺពៀរតែងរំងាប់ដោយការមិនចងពៀរ តើបណ្តាំនោះព្រះបិតារបស់អ្នកសំដៅ យកហេតុត្រង់ណា បានជាផ្តាំដូច្នេះ ? ទីឃាវុកុមារ បានក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលដែលព្រះបិតារបស់ទូលព្រះបង្គំ ជិតនឹងធ្វើមរណកាល បានផ្តាំបណ្តាំណាចំពោះទូលព្រះបង្គំថា ចូរកូនកុំឃើញកាលវែង គឺ កុំធ្វើពៀរឲ្យយូរអង្វែងឡើយ ឯបណ្តាំដែលថា កុំឃើញកាលខ្លី គឺកុំប្រញាប់បែកចាកពួកមិត្តសម្លាញ់ឡើយ ។ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ចំណែកបណ្តាំបន្តមកទៀតថា ធម្មតាពៀរមិនដែលរំងាប់ដោយការចងពៀរទេ គឺពៀរតែងរំងាប់ដោយការមិនចងពៀរ នោះសំដៅត្រង់មាតាបិតារបស់ទូលព្រះបង្គំ ដែលទ្រង់ឲ្យគេប្រហារជីវិតហើយ ព្រោះ ហេតុនោះ ប្រសិនបើទូលព្រះបង្គំនឹងបំផ្លាញព្រះអង្គឲ្យដាច់ចាកជីវិតវិញ គង់មានពួកជនដែលប្រាថ្នាប្រយោជន៍ចំពោះព្រះអង្គ នឹងបំផ្លាញទូលព្រះបង្គំឲ្យដាក់ចាកជីវិតវិញដែរ ហើយតទៅទៀត ពួកជនដែលប្រាថ្នានូវ ប្រយោជន៍ដល់ទូលព្រះបង្គំ មុខតែបំផ្លាញពួកជនទាំងនោះ

ឲ្យដាច់ចាកជីវិតមិនខានឡើយ ពៀរនោះមិនបានរំងាប់ដោយការចងពៀរយ៉ាងនេះឯង ។ ឥឡូវព្រះអង្គទ្រង់ប្រទានជីវិតដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំហើយ ឯខ្ញុំព្រះអង្គក៏បានថ្វាយជីវិតដល់ព្រះអង្គវិញដែរ ដូច្នោះ ពៀរនោះនឹងរំងាប់ដោយការមិនចងពៀរយ៉ាងនេះឯង សូមព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាប ។ គ្រានោះ ស្តេចក្នុងដែនកាសី ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត ទ្រង់ស្ញើចថា អើហ្ន៎ ! ហេតុនេះហៅពេញជាអស្ចារ្យណាស់ អើហ្ន៎ ! ហេតុនេះហៅពេញជាចម្លែកណាស់ ទីឃាវុកុមារនេះពេញជាអ្នកប្រាជ្ញមែន ព្រោះដឹងសេចក្តីដែលបិតាពោលដោយសង្ខេប ដោយពិស្តារបាន ។ ព្រះរាជាបានប្រគល់ពល ពាហនៈ ជនបទ ឃ្លាំង និងជង្រុក ជាកេរ ដំណែលបិតា ទៅទីឃាវុកុមារវិញ ព្រមទាំងប្រទានធីតារបស់ព្រះអង្គទៀតផង ឲ្យទីឃាវុកុមារតាំងនៅក្នុងរាជសម្បត្តិ គ្រប់គ្រងដែនកោសល ។ តាំងតែពីពេលនោះមក ព្រះរាជាទាំងពីរព្រះអង្គទ្រង់សុំគ្រស្នាគម រីករាយ ព្រះហឫទ័យគ្រងរាជសម្បត្តិ ។

ព្រះបរមសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់សម្តែងនូវរឿងនេះហើយ ព្រះភគវាព្រះអង្គទ្រង់ប្រទាននូវឱវាទដូច្នេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គួរកោតដែរ យ៉ាងពួកក្សត្រទាំងនោះ ធ្លាប់តែកាន់ដំបង កាន់គ្រឿងសស្ត្រា ហើយមកចេះមានអំណត់ ព្រមទាំងប្រព្រឹត្តល្អបែបនេះបាន ។ ព្រោះហេតុដូច្នោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្នាលអ្នករាល់គ្នាបានមកបួសក្នុងធម្មវិន័យនេះ ដែលតថាគតបានសម្តែងដោយល្អយ៉ាងនេះហើយ គួរតែអត់ធន់ គួរតែខំប្រព្រឹត្តល្អ ឲ្យល្អឡើង ។

ព្រះបរមសាស្តា ទ្រង់ប្រជុំជាតកថា មាតាបិតាក្នុងគ្រានោះ បានមកជាត្រកូលមហារាជ ចំណែកទីឃាវុកុមារ បានមកជា **តថាគត** ដូច្នេះឯង ៕